

A
B
C
D
E

Staben
SOCIALTJÄNSTFÖRVALTNINGEN

TJÄNSTEUTLÅTANDE

SID 1 (3) 04-05-04

Handläggare: Gunilla Olofsson
Tfn: 08 - 508 25 605

Till
Socialtjänstnämnden

**Redovisning av antal barn under 18 år i Stockholms stad med bistånd
i form av stödboende i lägenhet.**

Förslag till beslut

Socialtjänstnämnden beslutar att godkänna redovisningen

Dag Helin

Vera Josefsson

Sammanfattning

Socialtjänstnämnden begärde i samband med en remiss av Stiftelsen hotellhems bostadshotellsutredning en redovisning av alternativa boendemöjligheter för ungdomar under 18 år. I det tjänsteutlåtande som skrevs gjordes en beskrivning av vad några stadsdelsförvaltningar har för boendemöjligheter för målgruppen samt vilka skyddade stödboenden HVB/BoU och placeringsenheten har att erbjuda. Socialtjänstnämnden gav vid sitt beslut (2002-12-18) ett antal tilläggsuppdrag till förvaltningen, där man bland annat ville ha en redovisning av hur många barn under 18 år som bor ensamma i lägenheter totalt i Stockholms stad och vilka stödåtgärder som finns för dessa barn. Vid en enkätundersökning har stadsdelsförvaltningarna redovisat totalt 17 barn som med kvalificerat stöd av stadsdelsförvaltningarna bor ensamma i lägenheter.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom staben för utredning och projekt.

Bakgrund

I samband med en remiss av Stiftelsen hotellhems bostadshotellsutredning begärde socialtjänstnämnden en redovisning av alternativa boendemöjligheter för ungdomar under 18 år. I det tjänsteutlåtande som skrevs redovisades vad några stadsdelsförvaltningar har för boendemöjligheter för målgruppen samt vilka stödboenden som HVB/BoU och placeringsenheten har att erbjuda. Socialtjänstnämndens beslut (2002-12-18) innebar ytterligare tilläggsuppdrag där man vill ha svar på följande frågeställningar:

- Hur många barn under 18 år i hela Stockholms stad bor själva i lägenheter?
- Vilka former av stödinsatser är kopplade till respektive barn?
- Vilka problem ligger till grund för deras situation?
- Hur arbetar stadsdelsnämnderna generellt med denna fråga?

Frågorna har skickats ut till stadsdelsförvaltningarnas barn- och ungdomsenheter i form av en enkät vars svar redovisas nedan.

Förvaltningens redovisning

Det generella synsättet när det gäller barn under 18 år, som p.g.a. olika omständigheter inte kan bo kvar i hemmet och där omständigheterna inte kan hänföras till barnets eget beteende, är att de ska ha ett tryggt boende med vuxenstöd som garanterar omsorg och tillsyn. I de flesta fall innebär detta att det enskilda barnet placeras i ett familjehem eller vid en akut situation i ett jourhem.

För barn i övre tonåren och ungdomar över 18 år finns det i vissa situationer behov av alternativ som innebär att den enskilde ungdomen inte placeras alltför långt ifrån sin hemmiljö i ett stödboende.

- *Hur många barn under 18 år i hela Stockholms stad bor själva i lägenheter?*
Totalt redovisade stadsdelsförvaltningarna 17 barn under 18 år som placerats i "lägenhetsboende" fördelat på 8 pojkar och 9 flickor. Åldersmässigt är de flesta barnen mellan 16 – 17 år.
- *Vilka former av stödinsatser är kopplade till respektive barn?*
De stödinsatser som stadsdelsförvaltningarna har redovisat att de använder sig av innebär, förutom insatser från ansvarig socialsekreterare, framför allt ett kvalificerat vuxenstöd i form av kontaktmannaskap eller anställda boendestödjare. Flertalet av barnen har också ytterligare pedagogiska och/eller psykologiska stödinsatser.
- *Vilka problem ligger till grund för deras situation?*
Skälet till att barnen inte kan bo kvar i föräldrahemmet varierar. Några av barnen är ensamkommande flyktingbarn och som tidigare varit placerade i familjehem. De vanligaste övriga bakomliggande problemen är:
 - relationskonflikter med föräldrar och/eller syskon eller
 - bristande omsorgsförmåga hos föräldrarna p.g.a. missbruk eller psykiska problem.I något fall är stödboendet ett led i en rehabiliteringsplan p.g.a. att den unge tidigare haft ett missbruk av droger.
- *Hur arbetar stadsdelsnämnderna generellt med denna fråga?*
Vissa svårigheter finns för ett generellt arbete med denna fråga, då en individuell bedömning alltid måste göras. Stadsdelsförvaltningarnas generella utgångspunkt är det enskilda barnets behov och förmåga. För underåriga barn är det primära att hitta ett tryggt boende i situationer när barnet inte kan bo kvar hemma hos sina vårdnadshavare, vanligen ett familjehem. I vissa situationer fungerar dock inte den lösningen, utan andra alternativ måste sökas.

När frågan uppstår görs en bedömning av vårdnadshavarnas förmåga att ta ansvar för sitt barn. När det tydligt framgår att dessa inte förmår att ta sitt ansvar erbjuds andra lösningar. När ett barn i övre tonåren både vill själv och bedöms ha förmågan att klara av ett eget boende med stöd samt p.g.a. olika omständigheter inte vill bo i ett

familjehem eller på ett hem för vård och boende (HVB), kan ett biståndsbeslut tas om ett stödboende för den unge. Beslutet fattas i samråd med vårdnadshavarna. Barnet får dock inte ha omfattande egen problematik. Egna problem i form av missbruk eller kriminalitet accepteras inte i denna boendeform. Utgångsläget är att insatsen ska upphöra när den unge fyller 18 år, men i praktiken så är det svårt att finna eget boende och försörjning så de flesta bor kvar upp till 19-20 års åldern.

Stadsdelsförvaltningarna har olika praktiska lösningar för det alternativa boendestödet för målgruppen. Flera stadsdelsförvaltningar förhyr lägenheter av stiftelsen hotellhem eller av bostadsbolag i stadsdelen och kombinerar boendet med särskilt boendestöd. Några stadsdelsförvaltningar har upphandlat enskilt drivna pedagogiska stödboenden (Exit i Husby), medan andra köper enstaka platser i liknande verksamhet från privata vårdgivare (exempelvis Vår ljus, Barn- och ungdomsgruppen AB). Utöver detta finns det ett antal skyddade boendeformer som upphandlats av Placeringsenheten eller drivs av Stockholm HVB/BoU, där stadsdelsförvaltningarna har möjlighet att köpa platser. Oftast är dock de unga som får bistånd i form av stödboende över 18 år.